

Til Asker kommune

Asker, 3. november 2025

INNSPILL FRA ASKER IDRETTSRÅD | TILLEGGSINNSTILLING TIL HANDLINGSPROGRAM 2026-29

Vi viser til idrettsrådets innspill til HP 2026-29, av 3. oktober 2025 (vedlagt) og supplerer med innspill til kommunedirektørens tilleggsinnstilling til HP 2026-29.

Asker idrettsråd har forståelse for det alvorlige økonomiske handlingsrommet kommunen står i, og den krevende balansen mellom nødvendige kutt og opprettholdelse av viktige tjenester. Samtidig mener vi at **nå er ikke tiden for å kutte ytterligere i tiltak som forebygger utenforskap, fremmer folkehelse og reduserer framtidige kostnader innen helse og oppvekst.**

Idrettsrådet vil benytte høringsperioden frem til 4. desember med å gå enda mer i dybden av HP/tilleggsinnstillingen. For å bidra til en best mulig prosess ønsker vi likevel allerede nå å synliggjøre våre tanker:

IDRETTSGLEDE FOR ALLE | SKJERM BARN, UNGE OG SÅRBARE GRUPPER – INGEN KOSTNAD

Asker idrettsråd er opptatt av å sikre mulighet for deltagelse i fritidsaktiviteter, bidra til større innenforskap og å bidra til å sikre løsninger for at hverken økonomi, språk eller kultur er barrierer for deltagelse. Vi ber om at barn, unge og sårbare grupper skjermes slik at fritiden fortsatt kan være en viktig og meningsfull arena for flest mulig!

Våre fem hovedmomenter til tilleggsinnstillingen er:

- Reverser kutt i tilskudd til Asker idrettsråd.
- Sikre gratis tilgang til kommunale idrettsanlegg for barn og unge opp til 25 år – trening og kamp!
- Deflatorreguler alle tilskudd til barn, unge og sårbare grupper og unngå ekstra gebyrbelastning på 0,8% som rammer barn, unge og sårbare grupper.
- Unngå gebyrøkning på parkering som rammer frivilligheten
- Inngå kostnadsfrie partnerskap for mer samhandling mellom frivillighet og kommune

I fjorårets budsjett ble det gjort betydelige kutt i tilskudd til idretten. Disse kuttene har allerede fått konsekvenser, og idretten tåler ikke mer. Tvert imot må tilskuddene justeres til et nivå som reflekterer verdien av innsatsen og den forebyggende effekten idretten har i lokalsamfunnet. Smertepunktet er nådd og vi frykter for tapet kommunen vil kunne få ved ytterligere «besparelser».

Økonomien i idrettslagene speiler økonomien i familiene og lokalsamfunnet for øvrig. Når familier får dårligere råd, merkes det umiddelbart i rekruttering, deltakelse og aktivitetsnivå. Flere kutt nå vil derfor forsterke ulikhet og utenforskap.

KUTT I STØTTE TIL IDRETTSRÅDET = ET KUTT SOM RAMMER DE SÅRBARE

Kommunedirektøren viser i tilleggsinnstillingen til fem prioriteringskriterier for omstillingstiltak:

- 1) Konsentrere ressurser til kommunale kjernefunksjoner (lovpålagte tjenester)
- 2) Redusere tjenestenes omfang og standard til et lavere/nøakternt nivå
- 3) Skjerme særlig sårbare personer ved fastsettelse av enkeltvedtak og gebyrordninger
- 4) Opprettholde forebyggende tjenester med stor bruker- og samfunnseffekt
- 5) Opprettholde utviklings- og innovasjonsarbeid med stor organisasjons-, bruker- og samfunnseffekt

Vi kan ikke se at de tre siste kriteriene er forenlige med å øke kostnader for idretten eller redusere idrettsrådets grunnstøtte. Idretten er i seg selv en forebyggende og inkluderende kraft, et kraftsenter for innovative prosjekter mellom frivillighet og kommune og en arena der sårbare grupper finner tilhørighet, trygghet og mestring.

Når kommunen nå fremhever forebygging og innovasjon som prioriterte prinsipper, må idretten regnes som en del av løsningen – ikke som en del av kuttet.

Kommunedirektørens vurdering om at et nedtrekk på Kr. 200 000 kroner til Asker idrettsråd «ikke vil ramme sårbare grupper» er direkte feil. Det er nettopp grunnstøtten fra Asker kommune som muliggjør idrettsrådets omfattende arbeid rettet mot barn og unge i sårbare situasjoner. Et slikt kutt vil ha konkrete konsekvenser for:

- Aktivitetsguide-ordningen (i samarbeid med NAV Asker for å nå barn i lavinntektsfamilier)
- Aktive Lokalsamfunn (18 idrettslag og 32 skoler – uten ekstern finansiering for koordinering)
- Aktiv YNG (forebygger utenforskap og kriminalitet blant ungdom)
- Solidaritetsfondet (lavterskelordning som reduserer økonomiske barrierer)
- Aktive Lokalsamfunn Pluss (arbeid for å inkludere mennesker med nedsatt funksjonsevne og barn og unge med nevroforstyrrelser)

Disse tiltakene realiserer kommunens egne mål om forebygging, innovasjon (sågar radikal innovasjon) og inkludering. Et svekket idrettsråd vil dermed svekke kommunens evne til å oppfylle sitt lovpålagte ansvar etter folkehelseloven, barnekonvensjonen og nasjonale mål for sosial utjevning.

Tilleggskommentar: Vi registrerer også at kommunedirektøren i sin argumentasjon henviser til et tall på 1,3 mill. til «ulike prosjekter og aktiviteter». Vi vil tydeliggjøre at dette er en sum som viser til delvis HP vedtatte beløp (kr. 500 000 aktivitetsguide, kr. 100 000 idrettskontakter (ekstra hender til personer med støttebehov i ordinære aktiviteter), kr. 150 000 idrettsglede (støtte for å sikre arbeid for aktivitet for personer med nedsatt funksjonsevne)) og delvis prosjektstøtte for enkeltprosjekter (kr. 219 000 i inkluderingsstøtte fra IMDi/Asker kommune, kr. 295 200 i fra «velferdstiltak for eldre»).

OM GRATIS TILGANG TIL KOMMUNALE IDRETTSANLEGG - BARN OG UNGE OPP TIL 25 ÅR

Asker idrettsråd registrerer at kommunedirektøren ikke har foreslått å utvide ordningen med gratis trening til og med 25 år. Dette er lite samfunnsøkonomisk, da ungdom i denne alderen ofte befinner seg i overgangen mellom skole, arbeid og etablering. Gratis trening bidrar til å beholde unge i aktivitet, forebygge utenforskap og sikre at frivillige trenere og rollemodeller blir værende i idretten.

Vi gjentar at nåværende ordning med gratis trening for aldersbestemte klasser skaper ulikhet mellom kjønn og idretter pga ulike regelsett i de ulike idrettene. Vi gjentar forslag om at gratis trening i kommunale idrettsanlegg settes til og med 25 år.

OM GEBYR FOR KAMPER I KOMMUNALE ANLEGG

Asker idrettsråd minner om at politikerne allerede har vedtatt gratis trening i kommunale idrettsanlegg. Det er muligens en noe ukjent praksis at idrettslagene faktisk betaler gebyr for hver eneste kamp som spilles i samme idrettsanlegg – fra 400 kroner/time – selv i aldersbestemte klasser.

Dette er verken logisk eller bærekraftig. Kampene er en del av den ordinære aktiviteten og krever ikke ekstra ressursbruk fra kommunen. Vi anbefaler derfor at gebyret for kamper for barn og unge opp til 25 år bortfaller helt.

OM DEFLATORREGULERING FOR ALLE TILSKUDD TIL SKJERMEDE GRUPPER

Det er viktig å deflatorregulere tilskudd til frivilligheten for å sikre at tilskuddenes reelle verdi opprettholdes over tid. Prisnivået og kostnader øker normalt år for år, og uten en justering reduseres kjøpekraften til disse tilskuddene. Dette svekker frivillige organisasjoners evne til å dekke sine utgifter og opprettholde aktivitetene sine.

Vi ber om at det gjøres et prinsipielt vedtak om å øke alle tilskudd til frivillige organisasjoner i takt med deflator.

PRIS- OG GEBYRØKNINGER

Asker idrettsråd fraråder sterkt en generell økning på 0,8 % pluss deflator i kommunale priser og gebyrer innen medborgerskap som vil ramme barn, unge og sårbare grupper. I prinsippet er den ekstra økningen liten, men dette kommer på toppen av et stort nedtak i tilskudd for 2025 og økte kostnader i samfunnet generelt.

Vi frykter at økte leiepriser i idrettsanlegg vil ramme barne- og ungdomsidretten hardest, redusere deltakelsen og øke forskjellene mellom dem som har og ikke har råd til å delta.

OM LEIE AV MØTEROM I KOMMUNALE IDRETTSANLEGG

Asker idrettsråd ser svært positivt på at kommunen i sin prisliste foreslår å fjerne leiepris for møterom i kommunale idrettsanlegg for idrettslag. Dette er i tråd med retningslinjene fra medborgerskap om å legge bedre til rette for frivilligheten.

Tiltaket bidrar til å skape mer aktivitet, styrke fellesskapet og gjøre det enklere for klubber å samarbeide og planlegge. Møterommene er viktige samlingssteder for dugnader, trenermøter og foreldreinvolvering – alt det som holder idretten i gang.

Takk!

PARKERING VED VARNER ARENA

Asker idrettsråd anbefaler sterkt at Varner Arena ikke inkluderes blant lokasjonene der gratis parkering fjernes. Varner Arena ligger i Risenga idrettspark, et område som huser en stor del av kommunens frivillige idrettsaktivitet, dugnader og arrangementer. Å innføre parkeringsavgift her vil ramme frivilligheten, redusere deltakelsen og svekke rekrutteringen til dugnadsarbeid.

Parkeringsavgiften vil særlig ramme familier i pressede økonomiske situasjoner, og kan virke mot kommunens mål om inkludering og folkehelse.

OM PARTNERSKAP FOR EN FYSISK AKTIV BEFOLKNING – INGEN KOSTNAD

Vi gjentar fjorårets invitasjon til å diskutere inngåelse av partnerskap med kommunen rundt idrettens initiativer Aktive Lokalsamfunn og Aktivitetsguiden. I oktober 2025 inngikk Asker idrettsråd og Nav Asker forpliktende samarbeid om å bidra til aktivitet for barn i lavinntektsfamilier. Vi har mulighet og ønske om å bidra mer!

Bilde: Signering av samarbeidsavtale mellom Nav Asker og Asker idrettsråd.

«Målet vårt er å øke det forebyggende arbeidet med levekårsutsatte familier, og bidra til at barn kommer i aktivitet gjennom samarbeid» / Jan Kåre Melsæther, leder Nav Asker.
(Foto: Viken idrettskrets)

Partnerskap vil ikke medføre økte kostnader, men gir mulighet for felles rammer, markedsføring, forankring og mål – som gjøres tilgjengelig for alle. Vi håper at både våre folkevalgte og flere deler av administrasjonen ser verdien av et styrket, gjensidig samarbeid mellom frivillig og offentlig sektor og ikke minst tar vår invitasjon på alvor. **Sammen får vi til mer!**

BRUK AV RESTMIDLER I DRIFTSBUDSJETTET

Vi tillater oss å mene noe om restmidler i driftsbudsjettet: Vi har forståelse for kommunedirektørens behov for å styrke netto driftsresultat, men mener at deler av midlene bør avsettes til forebyggende tiltak.

Vi foreslår at halvparten av de 6,3 millioner kronene som gjenstår etter endringer i driftsbudsjettet, øremerkes til tiltak for barn, unge og sårbare grupper. Dette er i tråd med kommunedirektørens egne prioriteringskriterier og vil redusere framtidige kostnader innen helse og oppvekst.

OG DESSUTEN ...

Idrettslagene er viktige lokalsamfunnsaktører og bidrar til bedre folkehelse, mer fellesskap og sikrer innenforskap. - Og ikke minst sikres gleden og nytten av å være i fysisk aktivitet. Ingen medisiner kan konkurrere med helsegevinstene av fysisk aktivitet (Ø. Kjerpeseth, Tidsskrift for den norske legeforening, 19. aug. 2024)¹.

¹ <https://tidsskriftet.no/2024/08/kronikk/den-neglisjerte-vidundermedisinen>

Asker idrettsråd vil derfor også minne om saker vi er opptatt av og som vi vil jobbe videre med fremover:

- Bidra til å gjøre det enkelt å være frivillig: Frivillige organisasjoner kan søke midler til aktivitet gjennom svært mange tilskudd. Gjeninnfør abonnement på www.tilskuddspotalen.no (eller lignende) og derigjennom gi mulighet for å søke direkte på 2 700 ulike tilskudd. I prinsippet kan tilgang til en slik tjeneste delvis erstatte en lokal aktivitetspott.
- Bidra til å finne frem gjennom digitale løsninger: Kommunen må snarest finne en digital løsning som visuelt viser hvilke fritidsaktiviteter som finnes i Asker. Dette haster! I påvente av at et eventuelt nytt produkt skal lanseres må kommunen finne en løsning som kan benyttes etter at avtale med ViFritid ble avsluttet tidligere i år.
- Det bør vurderes om flere barnefamilier med idrettsaktivitet også kan søke Fritidskassen eller en annen fordeling av avsatte midler til Solidaritetsfond. Dette idet avsatt tilskudd til idrettslag med Solidaritetsfond ikke gjenspeiler de mange barn og ungdommene som deltar i disse aktivitetene.

Det er med andre ord et vesentlig trangere nåløye for barn og unge i idrettslag med Solidaritetsfond å motta støtte enn barn og unge i annen aktivitet eller kulturaktivitet med Solidaritetsfond. Vi har satt opp noen tall som reflekterer nivået (tallene er ikke helt eksakte):

43 idrettslag | 15 299 medl. 6-19 år Solidaritetsfondet idrett kr. 270 000 → 17,6 kr/medl.
36 idrettslag | 1 903 medl. 6-19 år Fritidskassen kr. 100 000 (?) → 52,5 kr/medl.
Solidaritetsfondet kultur | 2 000 medl.(?) Solidaritetsfondet kultur kr. 270 000 → 135 kr/medl.

- Vi er bekymret for idrettslagenes evne til å skape aktivitet med stadig redusert bidrag fra kommunen til drift og investering. For å opprettholde aktivitetsnivå blant barn og unge må det legges planer for opptrapping av støtte til drift av idrettsanlegg og rehabilitering av anlegg (inkludert fotballpotten og «eie leie»).
- Alle organisasjoner må kunne søke om kompetansehevende tiltak gjennom aktivitetspotten.

IDRETTE ER EN DEL AV LØSNINGEN

Som kjent består Askeridretten av over 36 000 medlemskap hvorav nærmer 20 000 i alderen 0–25 år. Idrettslagene utgjør et unikt fellesskap på tvers av bakgrunn, økonomi og geografi.

Gjennom partnerskap med skolene, NAV og kommunens tjenester skaper idretten fellesskap, struktur og mestring for barn og ungdom – verdier som er sentrale i Folkehelseloven, Barnekonvensjonen (art. 31) og nasjonale føringer for sosial bærekraft.

Vi ber om at idrettslagenes aktivitet ikke tas for gitt! Idrettslagene går ikke rundt «av seg selv», men av tusenvis av frivillige som brenner for gode oppvekstvilkår. Vi ber om at det satses mer på det som fungerer godt – nettopp fordi det fungerer godt og dermed bidrar til innenforskapet. Idretten er en slik arena.

Å investere i idrett og aktivitet er ikke en kostnad, men en samfunnsøkonomisk investering i folkehelse og forebygging.

Vi tillater oss til slutt å minne om at:

- Frivilligheten i idrettslagene i Asker tilsvarer over 600 årsverk og verdien av det frivillige arbeidet tilsvarer over 300 millioner kroner (2019 tall). Vi må sikre at dette nivået beholdes – for samfunnets beste!
- En krone investert i idrettsanlegg gir tredobbelt samfunnsøkonomisk gevinst² (Vista Analyse, 2022)
- 300 000 kroner investert i prosjektet Aktive Lokalsamfunn Pluss (gjennom tilskuddet «velferdstiltak for eldre» har, i henhold til Folkehelsedirektoratets³ kalkulator for samfunnsøkonomiske gevinster av økt fysisk aktivitet, spart Asker kommune for 3,1 millioner kroner ÅRLIG gjennom de 160 deltagerne som nå er aktive.

Idretten er en del av løsningen og Asker kommune vil stå sterkere gjennom å investere i fellesskap, frivillighet og aktivitet.

Vi takker både folkevalgte og administrasjon for å lytte til oss, samarbeide med oss og investere i idretten i Asker.

/Styret i Asker idrettsråd

² <https://www.vista-analyse.no/no/publikasjoner/nytt-en-av-idrettsanlegg-og-betydning-for-fysisk-aktivitet/>

³ <https://www.helsedirektoratet.no/forebygging-diagnose-og-behandling/forebygging-og-levevaner/fysisk-aktivitet/kalkulator-helseeffekter-av-fysisk-aktivitet>